

Jeugdhulp

1e halfjaar

2016

Jeugdhulp

1e halfjaar

2016

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2015–2016	2015 tot en met 2016
2015/2016	Het gemiddelde over de jaren 2015 tot en met 2016
2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2015 en eindigend in 2016
2013/'14–2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2013/'14 tot en met 2015/'16

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

CCN Creatie, Den Haag

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2016.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Inleiding 4

1. Jongeren met jeugdhulp 6

- 1.1 Jongens ontvangen vaker jeugdhulp dan meisjes 7
- 1.2 De meeste jeugdhulp bij kinderen in de basisschoolleeftijd 7
- 1.3 Relatief minder allochtone jongeren in jeugdhulp 8
- 1.4 Negen procent jeugdhulpontvangers ook in jeugdbescherming 8
- 1.5 Hoogste aandeel jeugdhulp in Groningen en Midden-Limburg 9

2. Aantal hulptrajecten in 1e halfjaar 2016 toegenomen 12

- 2.1 Meeste hulptrajecten gericht op behandeling 14
- 2.2 Meeste jeugdhulp doorverwezen door huisarts 15
- 2.3 Meeste hulptrajecten duren korter dan een half jaar 15
- 2.4 Jeugdhulptraject vaak volgens plan beëindigd 16

Begrippenlijst 18

Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor hulp aan jongeren. Dat is vastgelegd in de Jeugdwet. Om de gemeenten bij de uitvoering ervan te ondersteunen is in de Jeugdwet een regeling opgenomen voor het ontsluiten van beleidsinformatie. De beleidsinformatie betreft informatie over jeugdhulpgebruik en de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen dienen hierover gegevens aan CBS te verstrekken. Tot nu toe heeft steeds meer dan 90 procent van de jeugdhulpaanbieders aan deze verplichting voldaan. Hierdoor zullen de gepresenteerde cijfers enigszins een onderschatting zijn van de werkelijk verstrekte jeugdhulp¹⁾.

In deze rapportage staan de resultaten over jeugdhulp in de eerste zes maanden van 2016. De resultaten over jeugdbescherming en jeugdreclassering worden in een aparte rapportage beschreven.

Jeugdhulp wordt gedefinieerd als de hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. CBS verzamelt alleen gegevens over jeugdhulp die direct aan de jeugdhulpverlener wordt vergoed door de gemeente, de zogenaamde zorg in natura. Gegevens over jeugdhulp die door de cliënt zelf wordt vergoed met een persoonsgebonden budget (PGB), worden verstrekt door de Sociale verzekeringsbank (SVB). Particuliere jeugdhulp, waarbij de hulp door de ouders zelf wordt vergoed, valt buiten dit onderzoek.

0.0.1 Aantal jongeren met jeugdhulp naar financieringsvorm, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	aantal	%
Totaal	299 795	100
Alleen zorg in natura	273 425	91,2
Alleen persoonsgebonden budget	12 515	4,2
Zowel zorg in natura als persoonsgebonden budget	13 855	4,6

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 22 jaar.

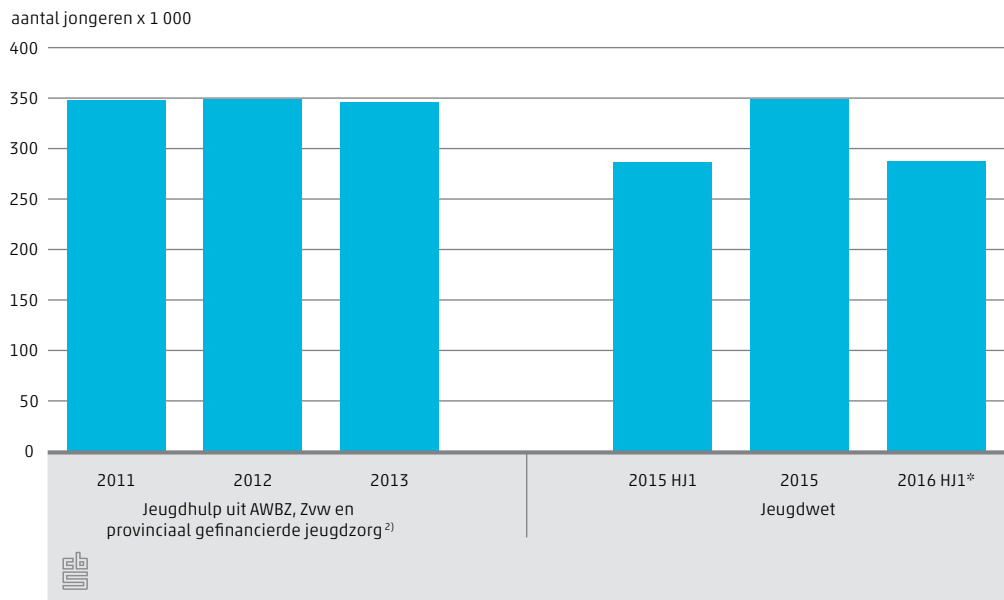
Uit tabel 0.0.1. blijkt dat in de eerste helft van 2016 bijna 300 duizend jongeren jeugdhulp hebben ontvangen. In meer dan 90 procent van de gevallen werd de zorg direct door de gemeente aan de jeugdhulpverlener vergoed. Een klein deel van de jongeren met jeugdhulp, vier procent, maakte alleen gebruik van een PGB.

Voor het ingaan van de Jeugdwet op 1 januari 2015 werd de jeugdhulp deels gefinancierd op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) en deels door de provincies. Gegevens over jeugdhulp in het jaar 2014, die

¹⁾ De meeste jeugdhulpaanbieders zonder opgave zijn kleine organisaties met weinig cliënten. De onderschatting zal naar verwachting slechts enkele procenten bedragen.

gefinancierd was vanuit de Zvw, waren op het moment van verschijnen van dit rapport nog niet beschikbaar. Ten opzichte van 2013 waren er in 2015 0,74 procent meer jongeren in jeugdhulp (zie figuur 0.0.2). In vergelijking met het eerste halfjaar van 2015 is het aantal jongeren met jeugdhulp in het eerste halfjaar van 2016 nagenoeg gelijk gebleven. De toename bedroeg minder dan 0,25 procent. Uit de figuur blijkt tevens dat ruim 80 procent van de jongeren met jeugdhulp in 2015 al in de eerste helft van dat jaar bij een jeugdhulpaanbieder in zorg was.

0.0.2 Jongeren met jeugdhulp, 2011-1e halfjaar 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 22 jaar.

²⁾ Provinciaal gefinancierde jeugdzorg exclusief jeugdbescherming en jeugdreclassering.

De gegevens van de SVB over jeugdhulpontvangers met een PGB bevat geen zorginhoudelijke informatie. Het vervolg van deze rapportage beschrijft daarom alleen de gegevens die door de jeugdhulpverleners aan CBS zijn verstrekt. Overal waar in het vervolg jeugdhulp staat bedoelen we derhalve de jeugdhulp die is geleverd volgens het zorg in natura-principe.

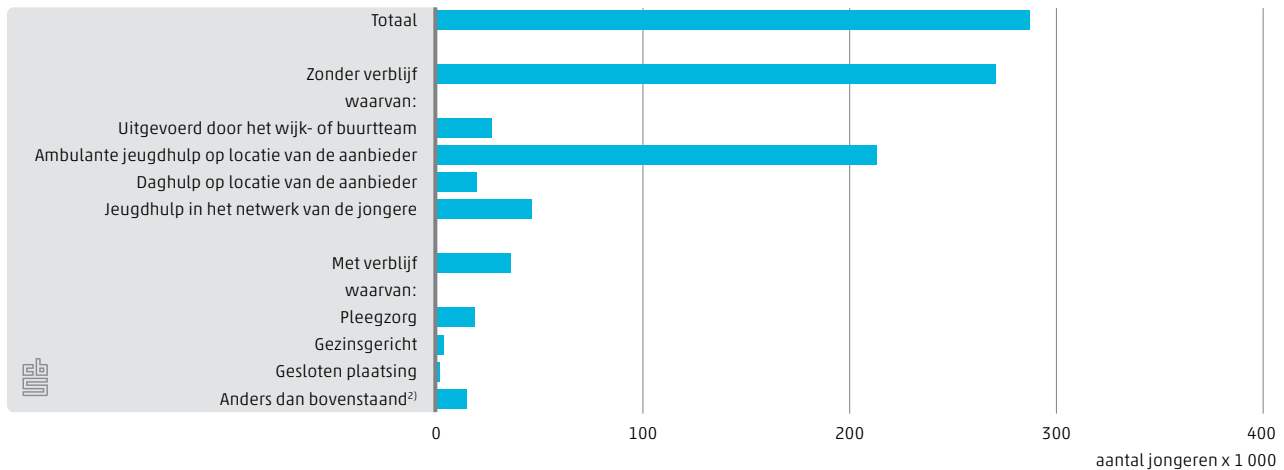
1.

Jongeren met

jeugdhulp

De meeste jongeren met jeugdhulp in het eerste halfjaar van 2016, bijna 75 procent, ontving ambulante jeugdhulp op de locatie van de jeugdhulpaanbieder. Negen procent van de jongeren kreeg jeugdhulp van een wijk- of buurtteam van de gemeente. Ruim 36 duizend jongeren kregen jeugdhulp met verblijf. Dat is 13 procent van alle jongeren met jeugdhulp. Hiervan waren bijna 19 duizend jongeren in een pleeggezin opgenomen en 3 615 ondergebracht in gezinsgerichte opvang (figuur 1.0.1).

1.0.1 Jongeren met jeugdhulp, 1e halfjaar 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 22 jaar. Jongeren met meerdere hulpvormen komen meerdere malen in de figuur voor.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

1.1 Jongens ontvangen vaker jeugdhulp dan meisjes

In de eerste helft van 2016 ontvingen veel meer jongens dan meisjes jeugdhulp. Dit gold zowel voor jeugdhulp met verblijf als voor jeugdhulp zonder verblijf. In totaal kregen 118 duizend meisjes en 169 duizend jongens jeugdhulp (tabel 1.3.1).

1.2 De meeste jeugdhulp bij kinderen in de basisschoolleeftijd

De helft van alle jongeren met jeugdhulp was tussen 4 en 11 jaar oud, 145 duizend in de eerste helft van 2016. Dat komt overeen met 9,7 procent van alle kinderen in Nederland in deze leeftijdsklasse. Bij de jongste kinderen tot en met drie jaar lag dit aandeel met 2 procent flink lager. Bij de 12- tot en met 17-jarigen was het aandeel jongeren met jeugdhulp 9,9 procent en bij jongeren vanaf 18 jaar kwam jeugdhulp in veel mindere mate voor: 0,7 procent. Over alle leeftijdsklassen tezamen was het aandeel jongeren met jeugdhulp 6,5 procent. Jeugdhulp is in principe bedoeld voor personen tot 18 jaar. Slechts

in uitzonderlijke gevallen kan dit worden voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar. Als de groep van 18 tot en met 22 jaar buiten beschouwing gelaten wordt, ontving 8,2 procent van alle jongeren jeugdhulp.

1.3 Relatief minder allochtone jongeren in jeugdhulp

In de eerste zes maanden van 2016 ontvingen ruim 43 duizend niet-westerse allochtone jongeren jeugdhulp. Dit komt overeen met 5,7 procent van alle niet-westerse allochtone jongeren in Nederland. Bij westerse allochtone jongeren is dit aandeel even hoog, ook 5,7 procent. Deze percentages zijn lager dan bij de autochtone jongeren. Ruim 6,7 procent van de autochtone jongeren ontving jeugdhulp.

1.3.1 Jeugdhulp naar demografische kenmerken van de jongere, 1e halfjaar 2016^{*1)}

	Totaal jongeren in Nederland (op 1 januari 2016)	Jongeren met jeugdhulp		
		totaal	zonder verblijf	met verblijf
	aantal			
Totaal	4 448 400	287 280	270 625	36 220
Geslacht				
jongens	2 274 725	169 060	160 490	19 270
meisjes	2 173 675	118 220	110 135	16 945
Leeftijd in klassen				
0 tot en met 3 jaar	695 660	13 545	11 850	2 810
4 tot en met 11 jaar	1 495 170	144 970	139 020	12 795
12 tot en met 17 jaar	1 225 750	121 900	113 865	19 125
18 tot en met 22 jaar	1 031 820	6 865	5 885	1 495
Herkomst				
Autochtoon	3 335 460	223 700	212 625	24 845
Westers allochtoon	354 590	20 230	18 790	3 125
Niet-westers allochtoon	758 355	43 350	39 205	8 250

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 22 jaar. Jongeren met meerdere hulpvormen komen meerdere malen in de tabel voor.

1.4 Negen procent jeugdhulpontvangers ook in jeugdbescherming

De meeste jongeren met jeugdhulp in het eerste halfjaar van 2016 ontvingen in dezelfde periode geen andere vorm van jeugdzorg. Er waren 24 380 jongeren met jeugdhulp en

jeugdbescherming en er waren 900 jongeren die zowel jeugdhulp als jeugdbescherming en jeugdreclassering kregen (tabel 1.4.1). Bij 2 635 jongeren was naast jeugdhulp ook een jeugdreclasseringsmaatregel van kracht (0,9 procent).

Jongeren kunnen pas vanaf 12 jaar een jeugdreclasseringsmaatregel opgelegd krijgen en jeugdbescherming houdt op zodra de jongere de leeftijd van achttien jaar bereikt.

1.4.1 Samenloop jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering naar leeftijdscategorie, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	Totaal	0 tot en met 3 jaar	4 tot en met 11 jaar	12 tot en met 17 jaar	18 tot en met 22 jaar
	aantal jongeren				
Alleen jeugdhulp	259 365	10 930	134 190	107 975	6 265
Alleen jeugdbescherming	9 465	1 560	4 225	3 680	
Alleen jeugdreclassering	5 160			2 290	2 870
Jeugdhulp en jeugdbescherming	24 380	2 615	10 780	10 990	
Jeugdhulp en jeugdreclassering	2 635			2 040	595
Jeugdbescherming en jeugdreclassering	235			235	
Jeugdhulp en jeugdbescherming en jeugdreclassering	900			900	

Bron: CBS.

¹⁾ Jongeren die in het eerste halfjaar van 2016 jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering hadden.

1.5 Hoogste aandeel jeugdhulp in Groningen en Midden-Limburg

Van de in totaal 287 duizend jongeren met jeugdhulp in het eerste halfjaar van 2016 woonden er 66 500 in Zuid-Holland¹⁾. Zeeland had het kleinste aantal, 6 359 Zeeuwse jongeren ontvingen jeugdhulp. De meeste jongeren in jeugdhulp kwamen uit Rotterdam (12 duizend), Den Haag (10 duizend) en Amsterdam (9 duizend). Echter, wanneer we kijken naar het aandeel van de jongeren met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren in de gemeente, dan blijkt dat in de gemeenten Menterwolde, Roermond, Eemsmond, Roerdalen en Hoogezand-Sappemeer meer dan 12,5 procent van de jongeren tot 18 jaar jeugdhulp kreeg (zie figuur 1.5.2). De gemeente Heerde had het hoogste percentage jongeren van 18 jaar en ouder met jeugdhulp, namelijk 4,5 procent, gevolgd door Meppel (2,4 procent) en Assen (2,1 procent).

Relatief gezien werd de meeste jeugdhulp verleend in gemeenten met tussen de 50 duizend en 150 duizend inwoners (tabel 1.5.1). Dit gold voornamelijk voor kinderen jonger dan 18 jaar. In de categorie jongeren van 18 tot en met 22 jaar werd relatief de meeste jeugdhulp geleverd in de grote steden met meer dan 250 duizend inwoners. Ruim 0,8 procent van de jongeren uit de grote steden in deze leeftijdsklasse ontving jeugdhulp.

¹⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie: https://vng.nl/files/vng/201607_factsheet_woonplaatsbeginsel_2016.pdf.

1.5.1 Aantal jongeren met jeugdhulp als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeentegrootte, 1e halfjaar 2016*

	% van het totale aantal personen van 0 tot en met 17 jaar	% van het totale aantal personen van 18 tot en met 22 jaar
Totaal Nederland	8,21	0,67
Gemeenten met:		
Minder dan 5 000 inwoners	6,21	0,00
5 000 tot 10 000 inwoners	7,38	0,31
10 000 tot 20 000 inwoners	7,82	0,60
20 000 tot 50 000 inwoners	8,11	0,60
50 000 tot 100 000 inwoners	8,68	0,72
100 000 tot 150 000 inwoners	9,45	0,63
150 000 tot 250 000 inwoners	7,89	0,65
250 000 inwoners of meer	7,56	0,83

Bron: CBS.

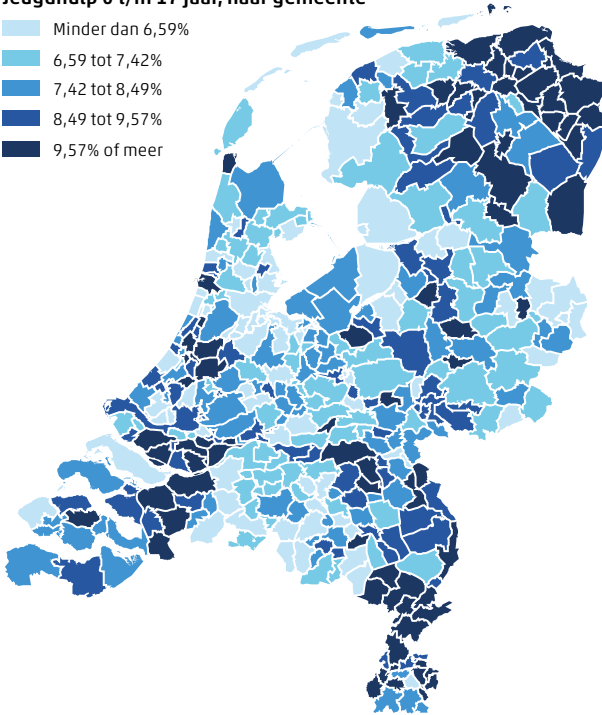
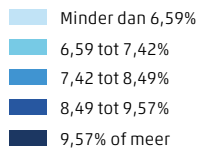
Wat is een hulptraject?

De cijfers van CBS over dit onderwerp gaan soms over de (aantallen) jongeren en soms over de (aantallen) jeugdhulptrajecten. Een jongere kan één of meerdere hulptrajecten tegelijk doorlopen. Een hulptraject bestaat uit een combinatie van hulpvorm en aanvangsdatum. Omdat een jongere meerdere trajecten tegelijk kan doorlopen, verschilt het aantal jeugdhulptrajecten van het aantal jongeren dat CBS rapporteert: het aantal hulptrajecten komt hoger uit.

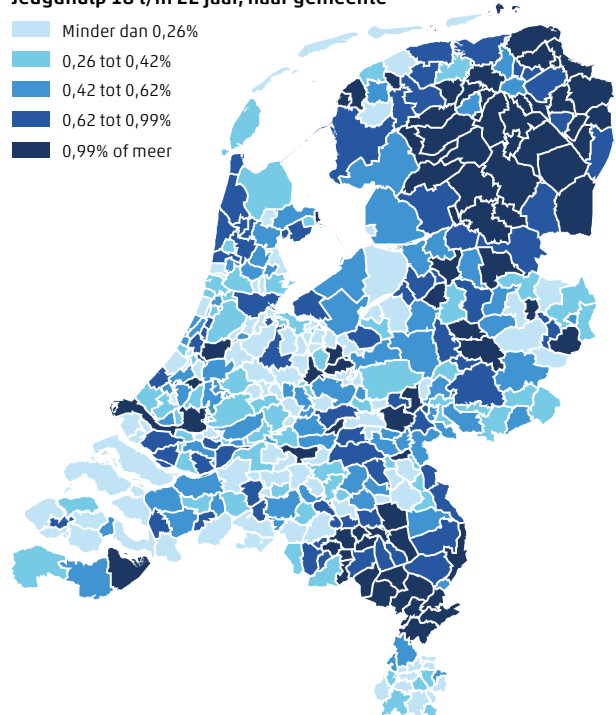
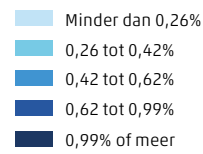
Als een jongere tegelijkertijd meerdere hulptrajecten doorloopt met dezelfde hulpvorm bij dezelfde jeugdhulpaanbieder, dan worden deze trajecten samengenomen. In de cijfers tellen deze dan mee als één doorlopend hulptraject. Dit gebeurt ook als de aanvangsdatums verschillen: het gaat erom dat de hulptrajecten elkaar overlappen. De aanvangsdatum wordt in dat geval gezien als de datum waarop de hulp voor het eerst is gestart, en de einddatum is de datum waarop de laatste hulp wordt beëindigd.

1.5.2 Jongeren met jeugdhulp als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en jeugdregio, 1e halfjaar 2016*¹⁾

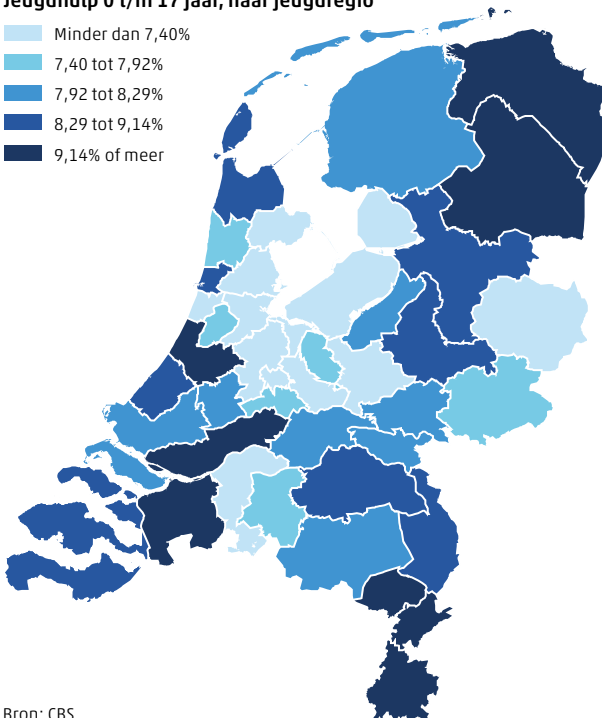
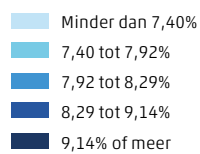
Jeugdhulp 0 t/m 17 jaar, naar gemeente

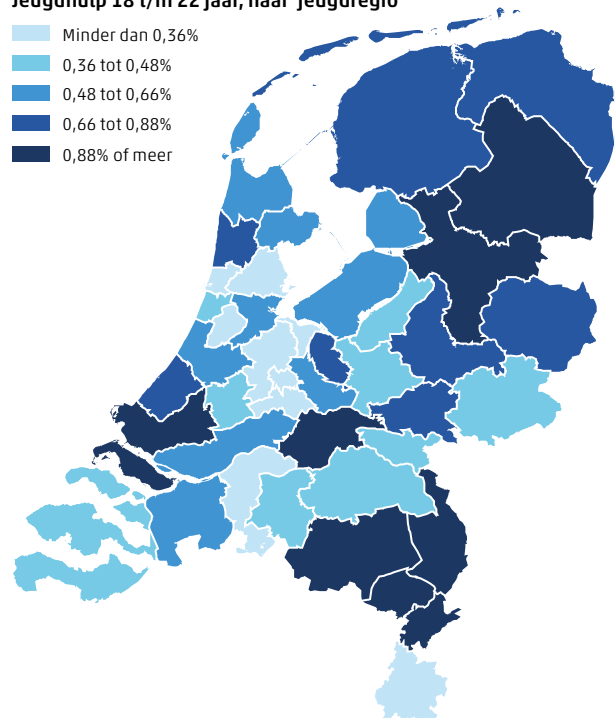
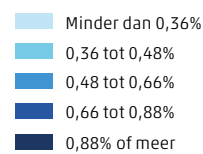
Jeugdhulp 18 t/m 22 jaar, naar gemeente

Jeugdhulp 0 t/m 17 jaar, naar jeugdregio

Jeugdhulp 18 t/m 22 jaar, naar jeugdregio

Bron: CBS.

2.

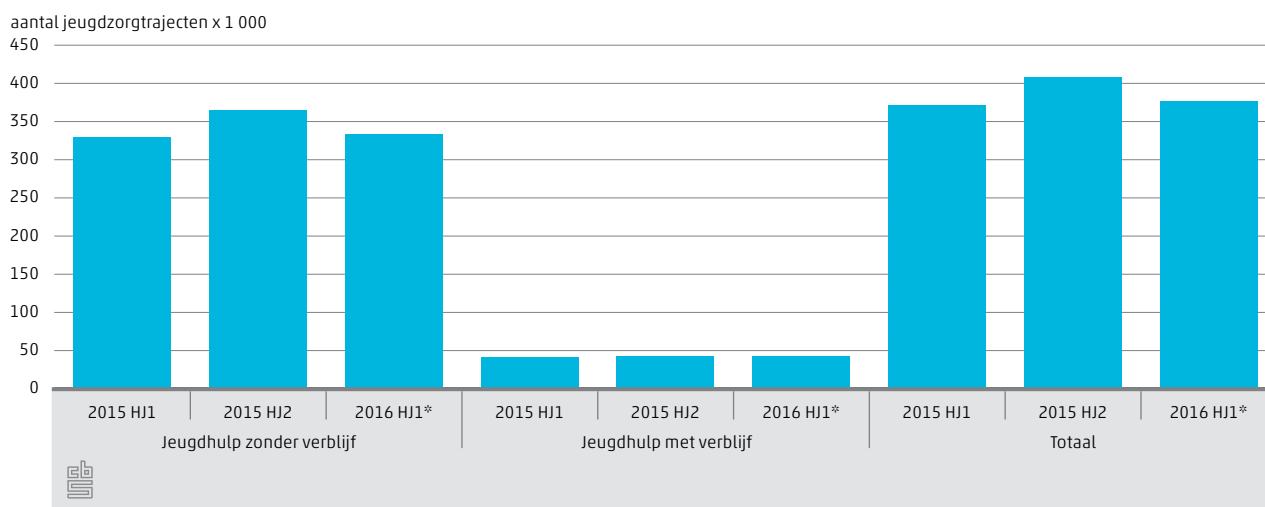
Aantal hulptrajecten

in 1e halfjaar 2016

toegenomen

Ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015 is in het eerste halfjaar van 2016 het aantal jeugdhulptrajecten met 1,6 procent gestegen tot bijna 377 duizend trajecten. Het aantal trajecten voor jeugdhulp met verblijf nam met ruim 4 procent toe (figuur 2.0.1).

2.0.1 Jeugdhulptrajecten, 1e halfjaar 2015-1e halfjaar 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Trajecten die over meerdere perioden liepen komen meerdere malen in de figuur voor.

Gedurende de eerste zes maanden van 2016 is het aantal lopende hulptrajecten¹⁾ flink toegenomen. Op 1 januari waren ruim 238 duizend jeugdhulptrajecten actief en op 30 juni waren dat er 287 510, een toename van meer dan 20 procent (tabel 2.0.2).

2.0.2 Stromen van jeugdhulptrajecten, naar hulpvorm, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	Beginstand (1 januari 2016)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (30 juni 2016)	Actief in 1e halfjaar 2016 ²⁾
aantal jeugdhulptrajecten					
Totaal jeugdhulp	238 195	138 520	89 210	287 510	376 720
Totaal zonder verblijf	206 525	127 235	79 245	254 520	333 760
waarvan:					
Uitgevoerd door het wijk- of buurtteam	12 975	14 525	7 770	19 735	27 500
Ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder	148 895	87 635	53 890	182 640	236 530
Daghulp op locatie van de aanbieder	14 225	6 555	3 825	16 955	20 775
Jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige	30 435	18 515	13 760	35 190	48 950
Totaal met verblijf	31 670	11 285	9 965	32 990	42 955
waarvan:					
Pleegzorg	17 455	3 385	3 220	17 620	20 835
Gezinsgericht	2 675	1 060	870	2 865	3 740
Gesloten plaatsing	985	1 145	990	1 145	2 135
Overig met verblijf ³⁾	10 555	5 695	4 890	11 360	16 250

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdhulptrajecten van personen van 0 tot en met 22 jaar.

²⁾ Jeugdhulptrajecten die op enig moment tijdens het 1e halfjaar 2016 liepen.

³⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

¹⁾ Lopende hulptrajecten zijn trajecten die op het peilmoment nog niet beëindigd zijn.

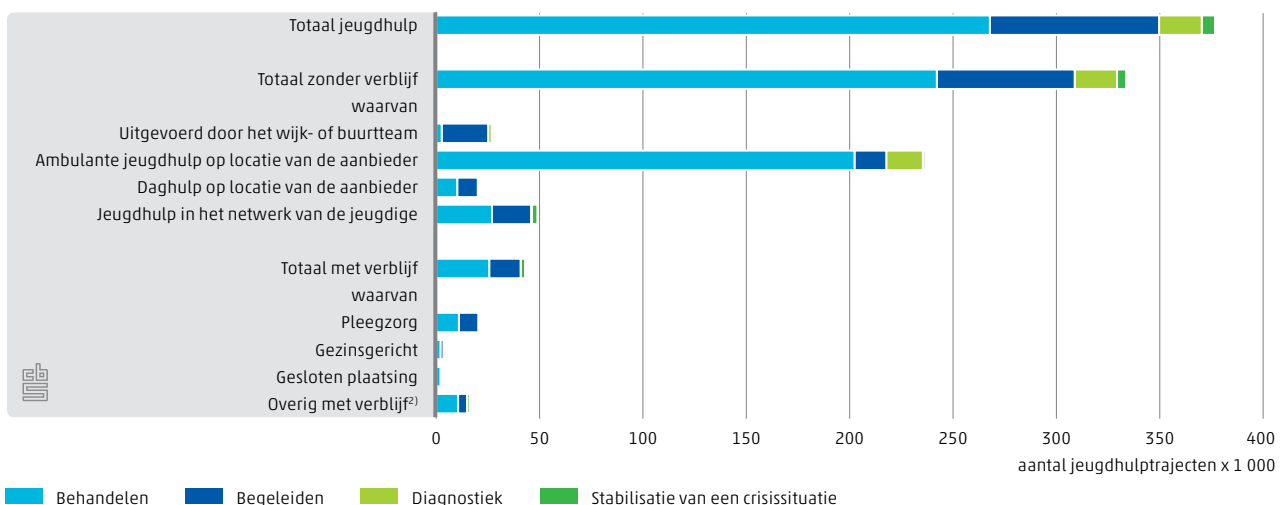
In de geestelijke gezondheidszorg (GGz) wordt veelal geregistreerd aan de hand van de diagnosebehandelingcombinaties (DBC). In deze systematiek duren trajecten maximaal een jaar. Bij de ingang van de Jeugdwet op 1 januari 2015 zijn alle oude GGz-DBC's voor jongeren tot 18 jaar afgesloten en zijn nieuwe DBC's voor deze jongeren geopend. De trajecten die langer dan een jaar lopen en dus de jaargrens passeren, zijn hierdoor op 31 december 2015 afgesloten en op 1 januari 2016 weer geopend. Door deze manier van registreren is het aantal inschrijvingen op 1 januari 2016 zeer groot. Dit geeft een vertekend beeld van de werkelijke in- en uitstroom. Daarom is er voor gekozen om in deze rapportage de instroom te definiëren als nieuwe trajecten met een begindatum vanaf 2 januari 2016 tot en met 30 juni 2016.

In totaal zijn bijna 377 duizend hulptrajecten actief geweest: deze trajecten liepen op enig moment tijdens het eerste halfjaar van 2016. Daarvan betrof het 334 duizend keer een hulptraject zonder verblijf, en 43 duizend keer een hulptraject met verblijf. De relatieve uitstroom, dat wil zeggen de uitstroom ten opzichte van het totaal aantal actieve hulptrajecten, is het grootst bij gesloten plaatsing. Van alle trajecten die in het halfjaar actief waren is 46 procent in deze periode afgesloten.

2.1 Meeste hulptrajecten gericht op behandeling

Van alle 377 duizend jeugdhulptrajecten die op enig moment tijdens het eerste halfjaar van 2016 liepen, was 71 procent gericht op behandeling. Bij 22 procent van de hulptrajecten betrof het begeleiding (figuur 2.1.1). De overige trajecten waren gericht op diagnostiek (5 procent) en stabilisatie van een crisissituatie (2 procent). Ten opzichte van de andere vormen van jeugdhulp deden wijk- en buurtteams relatief vaker aan begeleiding en minder aan behandeling.

2.1.1 Jeugdhulptrajecten naar hulpvorm en perspectief, 1e halfjaar 2016*1)

Bron: CBS.

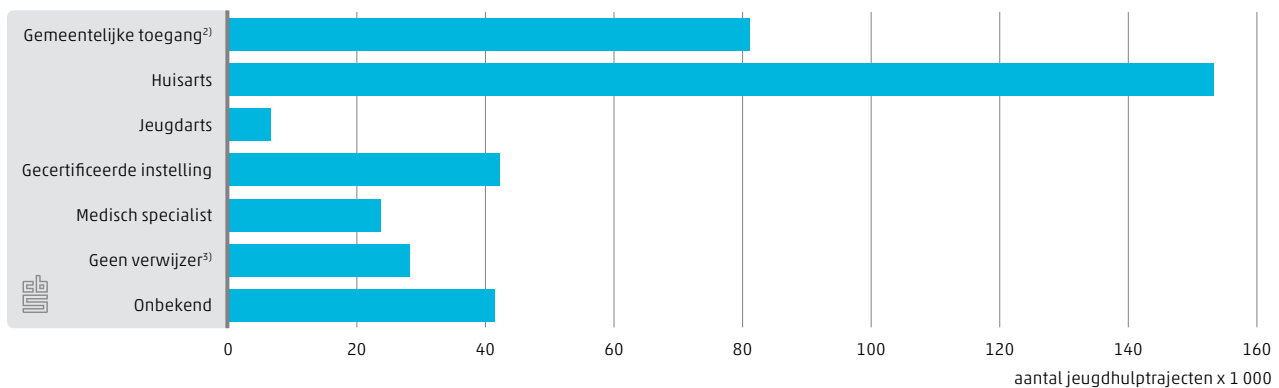
¹⁾ Jeugdhulptrajecten van personen van 0 tot en met 22 jaar.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

2.2 Meeste jeugdhulp doorverwezen door huisarts

Van alle hulptrajecten uit de eerste zes maanden van 2016 zijn er ruim 153 duizend gestart na verwijzing door een huisarts (figuur 2.2.1). Daarnaast zijn 81 duizend trajecten via de gemeente gestart en 42 duizend via gecertificeerde instellingen.

2.2.1 Jeugdhulptrajecten naar verwijzer, 1e halfjaar 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdhulptrajecten van personen van 0 tot en met 22 jaar.

²⁾ Hieronder vallen ook de verwijzingen van de politie, het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) en het onderwijs.

³⁾ Jeugdhulp die vrij toegankelijk is.

Er waren ruim 28 duizend jeugdhulptrajecten zonder verwijzer. Dit betreft vrij toegankelijke jeugdhulp. De gemeente bepaalt zelf welke jeugdhulp vrij toegankelijk is. Daarom kan het per gemeente anders zijn. Daarnaast hadden 41 duizend trajecten een onbekende verwijzer. Dit betreft trajecten waarvan de verwijzer niet meer te achterhalen was.

2.3 Meeste hulptrajecten duren korter dan een half jaar

Van alle 89 duizend jeugdhulptrajecten die in het eerste halfjaar van 2016 zijn beëindigd (de uitstroom, zie tabel 2.0.2), hebben er bijna 27 duizend korter geduurd dan drie maanden (30 procent). Meer dan tachtig procent van de jeugdhulptrajecten duurde korter dan een jaar.

Een jeugdhulptraject duurde gemiddeld 267 dagen. Trajecten met gesloten plaatsing duren met gemiddeld 146 dagen het kortst. Pleegzorgtrajecten duurden gemiddeld meer dan drie keer zo lang als een gemiddeld traject, namelijk 837 dagen (tabel 2.3.1).

2.3.1 Doorlooptijd van verleende jeugdhulp, naar hulpvorm, 1e halfjaar 2016*¹⁾

	Duur van het jeugdhulptraject					Gemiddelde duur:
	0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 36 maanden	langer dan 36 maanden	
	aantal jeugdhulptrajecten					dagen
Totaal	26 930	21 000	24 185	14 860	2 230	267
Zonder verblijf waarvan:	23 190	19 385	22 380	12 995	1 295	247
Uitgevoerd door het wijk- of buurtteam	2 890	1 720	1 950	1 170	40	193
Ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder	15 365	13 805	15 605	8 190	920	251
Daghulp op locatie van de aanbieder	825	895	1 110	895	100	293
Jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige	4 110	2 965	3 715	2 740	235	250
Totaal met verblijf waarvan:	3 740	1 615	1 810	1 865	935	430
Pleegzorg	810	390	415	870	730	837
Gezinsgericht	350	130	185	170	40	290
Gesloten plaatsing	445	250	215	80	0	146
Overig met verblijf ²⁾	2 135	845	995	745	165	245

Bron: CBS.

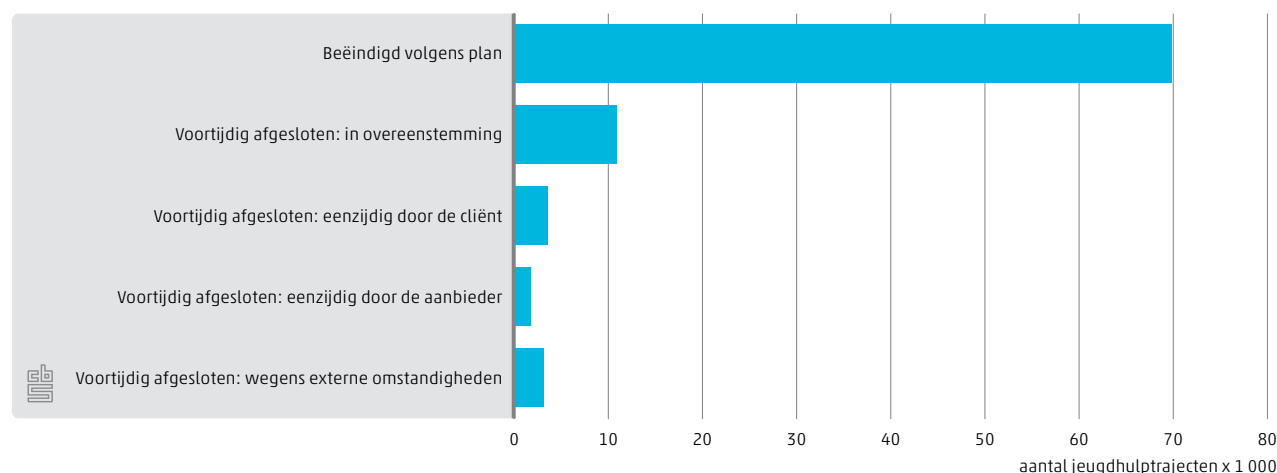
¹⁾ Jeugdhulptrajecten van personen van 0 tot en met 22 jaar, die zijn beëindigd in het eerste halfjaar van 2016.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

2.4 Jeugdhulptraject vaak volgens plan beëindigd

Van alle jeugdhulptrajecten die in de eerste zes maanden van 2016 werden afgesloten, werden bijna 70 duizend trajecten beëindigd volgens plan (figuur 2.4.1). Dit komt overeen met 78 procent van de afgesloten trajecten. Naast het beëindigen volgens plan werd 12 procent van de gevallen voortijdig afgesloten in overeenstemming tussen cliënt en aanbieder. Eenzijdige beëindiging door de jeugdige of door de aanbieder kwam veel minder vaak voor: respectievelijk in 4 en 2 procent van de gevallen.

2.4.1 Beëindigde jeugdhulptrajecten, naar reden beëindiging, 1e halfjaar 2016*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdhulptrajecten voor personen van 0 tot en met 22 jaar, beëindigd in het eerste halfjaar van 2016.

Meer informatie over jeugdhulp kunt u vinden op de website van CBS:

Onderzoeksbeschrijving Beleidsinformatie Jeugd
<https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/beleidsinformatie-jeugd>

Jongeren met jeugdzorg en jeugdzorgtrajecten; wijken, 2016
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83563NED>

Jongeren met meerdere vormen van jeugdzorg; kenmerken, (jeugdzorg)regio
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82965NED>

Jongeren met meerdere vormen van jeugdzorg; regio (gemeente)
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82966NED>

Trajecten jeugdzorg; duur, (jeugdzorg)regio, op peildatum
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82967NED>

Trajecten jeugdzorg; regio (gemeente), op peildatum
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82968NED>

Jongeren met jeugdzorg; persoonskenmerken, op peildatum
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82969NED>

Jeugdhulptrajecten; verwijzer, perspectief
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82970NED>

Jeugdhulptrajecten; verwijzer, regio (gemeente)
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82971NED>

Indicatoren jeugdzorg; gemeenten
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82972NED>

Jongeren met jeugdzorg; Zorg in natura (Zin), Persoonsgebonden budget (PGB); gemeenten
<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83432NED>

Begrippenlijst

Jeugdhulp

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is jeugdhulp:

1. ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jongeren en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, of opvoedingsproblemen van ouders;
2. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jongeren met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en
3. het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jongeren met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, met dien verstande dat de leeftijdsgrens van achttien jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht;

In de Jeugdwet zijn randvoorwaarden en kwaliteitseisen opgenomen waaraan de jeugdhulp en/of jeugdhulpaanbieders moeten voldoen, zoals dossiervorming, een plan (hulpverleningsplan, behandelplan) en bewaking en beheersing van de kwaliteit. Voor de jeugdhulp waarover aan CBS gerapporteerd moet worden gelden al deze randvoorwaarden en eisen.

Als een jeugdhulpaanbieder een jeugdige (anonieme) adviezen of consulten biedt, ook al is dat voorafgaande aan de start van jeugdhulp, dan geldt dit niet als jeugdhulp waarover gegevens verstrekt moeten worden aan CBS. Dit geldt tevens voor het verstrekken van folders en overige vormen van informatie.

De volgende vormen van jeugdhulp worden onderscheiden:

Jeugdhulp zonder verblijf

Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. De jongere verblijft thuis, in het eigen gezin. Of anders gezegd, de jongere slaapt thuis. In ieder geval formeel. Het kan zijn dat de jongere bij opa en oma slaapt of bij iemand anders, echter dit is dan niet formeel zo geregeld.

Uitgevoerd door het wijk- of buurtteam – Nagenoeg elke gemeente werkt met de inzet van wijk- of buurtteams. Soms beperken deze teams zich tot het coördineren van de hulp aan de jongere, maar veelal bieden deze teams ook zelf hulp. De jeugdhulp die door een wijk- of buurtteam wordt uitgevoerd bevindt zich vaak op de grens tussen het voorkomen van problemen (preventie) en de hulp bij problemen (jeugdhulp). In principe wordt preventie niet tot de jeugdhulp gerekend zoals CBS daarover rapporteert. Gemeenten mogen echter bij de aanlevering van gegevens aan CBS zelf bepalen welke activiteiten zij tot de jeugdhulp rekent.

Ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder – Ambulante jeugdhulp op locatie betreft ambulante hulp of groepsgesprekken op het kantoor waarbij in principe één (algemene) expertise tegelijkertijd binnen de hulpverlening wordt ingezet.

Daghulp op locatie van de aanbieder – Bij daghulp is een begeleider of hulpverlener minimaal een dagdeel in de nabije omgeving van de jongere. De hulp kan individueel plaatsvinden, maar ook in een groep. Dagbesteding en dagstructurering vallen hier ook onder. Daghulp vindt plaats op de locatie van de aanbieder. Een belangrijk kenmerk van de dagbehandeling is dat een multidisciplinair team voor de dagbehandeling wordt ingezet. Het gaat bijvoorbeeld om een combinatie van fysiotherapie, gedragstherapie en psychotherapie die tijdens de dagbehandeling wordt ingezet.

Jeugdhulp in het netwerk van de jongere – Jeugdhulp in het netwerk van de jongere vindt plaats bij de jongere thuis, op school of elders in het netwerk van de jongere. In ieder geval niet op locatie bij de aanbieder. De intensiteit kan variëren van één of enkele uren tot 24 uur per dag.

Jeugdhulp met verblijf

Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. De jongere verblijft elders. Of anders gezegd, de jongere slaapt formeel niet thuis in het eigen gezin. Dit betekent dat het hier alleen om de verblijfsvormen gaat waarbij er sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerhuizen, alleen tijdens weekenden of juist door de week, vallen onder jeugdhulp met verblijf.

Pleegzorg – Vorm van jeugdhulp waarbij een jongere (tijdelijk) wordt opgenomen in een pleeggezin en waarbij pleegkind, pleegouders en eigen ouders worden begeleid door een pleegzorgaanbieder.

Gezinsgericht – Alle vormen van verblijf die een gezinssituatie benaderen, maar geen pleegzorg zijn. Te denken valt aan gezinshuizen, logeerhuizen en zorgboerderijen waar overnacht wordt.

Gesloten plaatsing – De jongere verblijft bij een jeugdhulpaanbieder op basis van een machtiging gesloten jeugdzorg of op basis van een machtiging BOPZ (Wet Bijzondere Opname Psychiatrische Ziekenhuizen).

Overig verblijf bij een jeugdhulpaanbieder – De jongere verblijft op de accommodatie van de jeugdhulpaanbieder, veelal in een groep met andere jongeren. In feite betreft het alle vormen van verblijf die niet onder een van de voorgaande categorieën vallen. Hieronder vallen ook begeleid wonen en kamertraining.

Perspectief

Perspectief beschrijft het doel van het jeugdhulptraject. De optie 'stabilisatie van een crisissituatie' wordt alleen gebruikt als dit het enige perspectief van de door de jeugdhulpaanbieder geleverde jeugdhulp is. Hulpverlening vangt regelmatig aan met een crisissituatie. In veel gevallen leidt dit tot een langere periode van hulpverlening. In die gevallen wordt er gekozen voor de perspectieven begeleiden of behandelen. De optie diagnostiek wordt vergelijkbaar alleen gehanteerd als diagnostiek het enige perspectief is. Begeleiden gaat om activiteiten waarmee een jeugdige wordt ondersteund

bij het uitvoeren van dagelijkse levensverrichtingen en het aanbrengen en behouden van structuur in en regie over het persoonlijk leven. Bij behandelen gaat het globaal om het oplossen of verhelpen van een psychisch, psychosociaal, gedrags- of opvoedprobleem dan wel een psychische stoornis. Behandelen kan ook gericht zijn op het leren omgaan met, verminderen of stabiliseren van het probleem of de stoornis.

Gecertificeerde instelling

Gecertificeerde instellingen zijn organisaties die, conform de Jeugdwet, maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering uitvoeren. Deze instellingen moeten in het bezit zijn van een certificaat. Daarvoor moeten zij aan een aantal eisen voldoen gericht op het borgen van de kwaliteit van de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Jeugdbescherming

Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.

Jeugdreclassering

Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

Verwijzer

De organisatie of persoon die de jongere en/of zijn/haar ouders heeft verwezen naar de jeugdhulp. Het betreft organisaties of personen die rechtstreeks jongeren en hun ouders op grond van de Jeugdwet kunnen doorverwijzen naar jeugdhulp. De Jeugdwet stelt dat tussen gemeenten en betrokkenen afspraken worden gemaakt over de voorwaarden waaronder en wijze waarop de rechtstreekse verwijzing verloopt.

Gemeentelijke toegang – De jongere is door de gemeente of een gemeentelijke organisatie aangemeld bij een jeugdhulpaanbieder.